

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til de offentlige

Afgangs- og Aarsprøver

i

Herlufsholms lærde Skole

i Juli 1870.

Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten i Skoleaaret
1869—70. Af Prof., Rektor Chr. Listov.

Nestved.

Bangs Bogtrykkeri.

Efterretninger

om

Herlufsholms lærde Skole og Opdragelsesanstalt

fra Juli 1869 til Juni 1870,

meddelte af

Chr. Listø.

Examina.

Afgangsexamen i 1869. De skriftlige Arbejder udførtes, som forordnet, den 23de, 25de og 26de Juni over de Opgaver, Ministeriet havde udsendt. Da Undervisningsinspektøren ikke denne Gang kunde overvære Afgangsprøven her, afholdtes dens mundtlige Del i Forbindelse med Skolens Aarsprøve fra 13de til 16de Juli; den 19de overhørtes en Dimittend i Hebraisk. Meddommere i Forening med Skolens Lærere vare efter Indbydelse: Pastor Kragerop i Dansk Udarbejdelse I og II, Pastor Lendrop i mundtlig Latin, Pastor Buchholtz i Historie, Godsejer Cand. polyt. J. de Neergaard i de matematiske Fag, Pastor Schjøtz i Hebraisk.

Til Prøven indstillede sig 9 Disciple, som alle havde tilbragt to Aar i Skolens øverste Klasse; Charakterberegningen udførtes i Overensstemmelse med Ministeriets Bekjendtgjørelse af 31te Maj 1866. De syv opnaaede første, to anden Charakter. Deres Navne og særlige Fagcharakterer ville sees af omstaaende Liste.

Afgangsexamen 1869.

De Ditteredes Navne.	Dansk Udarb. I.	Dansk Udarb. II.	Latin skriftlig.	Latin mundtlig.	Græsk.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Points.	Hoved- charakter.
Alfred H. Andersen	mg.	$g + \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{3}$	$mg + \frac{1}{3}$	$mg + \frac{1}{6}$	$mg + \frac{1}{2}$	$mg + \frac{1}{2}$	$g - \frac{1}{6}$	$g + \frac{1}{3}$	72.	Forste.
O. Frederik R. Mjer	mg.	$mg - \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{6}$	mg.	$mg + \frac{1}{3}$	mg.	$ug - \frac{1}{6}$	$ug - \frac{1}{6}$	mg.	73.	Forste.
G. L. Vesty Petrus	$g + \frac{1}{3}$	g.	$g + \frac{1}{2}$	$mg + \frac{1}{2}$	$mg - \frac{1}{6}$	ug.	$g + \frac{1}{2}$	$mg + \frac{1}{2}$	$ug - \frac{1}{3}$	71.	Forste.
J. P. Georg Johansen	$mg - \frac{1}{3}$	$mg - \frac{1}{3}$	$mg - \frac{1}{3}$	$ug - \frac{1}{3}$	$mg - \frac{1}{6}$	$mg + \frac{1}{3}$	$mg + \frac{1}{2}$	$mg + \frac{1}{2}$	$mg - \frac{1}{3}$	73.	Forste.
C. Christ. S. Henriksen	$mg - \frac{1}{3}$	$tg + \frac{1}{3}$	tg.	mg.	$mg - \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{6}$	g.	$g + \frac{1}{2}$	$ug - \frac{1}{3}$	56.	Anden.
P. Frederik Bayer	mg.	$g + \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{3}$	mg.	$g - \frac{1}{6}$	$mg + \frac{1}{2}$	$mg - \frac{1}{6}$	$mg - \frac{1}{6}$	$ug - \frac{1}{3}$	68.	Forste.
Jens H. Braun	mg.	mg.	$g + \frac{1}{6}$	$mg - \frac{1}{3}$	mg.	ug.	$mg - \frac{1}{6}$	$g + \frac{1}{2}$	mg.	71.	Forste.
Ferdinand L. Giellerup	$mg - \frac{1}{3}$	g.	g.	$mg - \frac{1}{6}$	$mg - \frac{1}{6}$	$ug - \frac{1}{6}$	$g + \frac{1}{6}$	$tg + \frac{1}{3}$	tg.	57.	Anden.
Knud Sehested	mg.	mg.	$g + \frac{1}{3}$	$g + \frac{1}{3}$	$mg - \frac{1}{6}$	ug.	$g + \frac{1}{2}$	$mg + \frac{1}{6}$	ug.	71.	Forste.

For Hebraisk tilkjendtes V. Petræus Characteren mg.

Fra Ministeriet modtog Skolen følgende Opgaver til de skriftlige Arbejder.

I. Udarbejdelse i Modersmaalet

(bunden Opgave).

Araberne i Spanien.

II. Udarbejdelse i Modersmaalet

(fri Opgave).

Menneskets Pligter med Hensyn til Behandling af Dyrene.

Latinsk Stil.

Den første Romer, der betraadte Britannien med en Hær, var C. Julius Cæsar. Men skjøndt han efter Galliens Undertvængelse to Gange gik over til Øen og, efterat have overvundet de Britanner, der boede nærmest Kysten, trængte noget længere frem og overskred Themsen ¹, lagde han dog ingen Deel af Øen under romersk Herredømme, fordi Flaadens Beskadigelse ² ved Storme gjorde en hurtig Ende paa det første Tog, Uroligheder i Gallien paa det andet; han viste blot Romerne Øen. Under Borgerkrigen begribes det dog let, hvorfor Ingen tænkte paa Britannien; det synes heller ikke, at August eller Tiberius nogensinde have rettet deres Sind til denne Side; om C. Cæsar derimod, som man sædvanlig pleier at kalde med Tilnavnet Caligula, veed man vist, at han havde fattet Planen til at paaføre Britannerne Krig; men hans ustadige Sind opgav saameget lettere Sagen, som hans Forsøg paa at tæmme Germanerne havde faaet et meget daarligt Udfald. Hvad C. Cæsar havde tænkt paa, udførte Claudius, idet han satte en stor Hær over til Britannien, ved hvis Anførsel han fornemmelig benyttede Vespasians Tjeneste. Nogle Folk bleve undertvungne, nogle Smaakonger fangne, og for Vespasian var denne Krig Begyndelsen til den Lykke, der snart

¹) Themsen, Tamesis.

²) Beskadigelse udtrykkes ved Verbet affligo.

skulde komme. Saaledes blev den Deel af Britannien, der ligger Gallien nærmest, gjort til romersk Provinds og, idet Grændserne efterhaanden rykkedes frem, blev Besiddelsen sikkert ved Fæstninger og Colonier. Dog kæmpede Britannerne kjækt for deres Frihed og ikke altid uden Held. Vespasian satte henimod Slutningen af sin Regjering Cn. Julius Agricola til Statholder i Britannien, og han førte Krigen med saamegen Klogskab og Tapperhed og bestyrede Provindsen med saamegen Billighed og saa stort Maadehold, at han ikke blot førte de romerske Vaaben længere frem end Nogen før ham, men ogsaa lagde Grunden til et varigt Herredømme. Denne Agricolas Liv har hans Svigersøn Cornelius Tacitus beskrevet i en liden Bog, der i høi Grad er værd at læse og som vi troe, at adskillige af dem, der iaar søge akademisk Borgerret, have læst.

Oversættelse fra Latin.

De morte L. Othonis imperatoris, e Suetonio, paucis mutatis.

Exercitus a Vitellio præmissus, cui Cæcina et Fabius Valens præerant, iam Alpihus superatis in Italiam penetraverat, cum ei Otho festinato itinere inter Alpes Padumque occurrit. Nemini ex eius amicis dubium erat, quin trahi bellum oporteret, quoniam et fame et angustiis locorum hostis urgueretur; sed Otho quam primum decertare statuit, sive impatiens longioris sollicitudinis speransque ante Vitellii adventum perfici maiorem belli partem posse, sive impar militum ardori pugnam deposcentium. Ipse tamen nulli pugnae adfuit substititque Brixelli ¹⁾. Et tribus quidem, verum mediocribus proeliis, apud Alpes circaque Placentiam et ad eum locum, qui ad Castoris ²⁾ nominatur, superiores Othonis duces fuerunt, novissimo maximoque apud Bedriacum fraude superati sunt, cum spe colloquii et pacis condicionibus componendæ facta militibusque quasi ad consalutandos alterius exercitus milites eductis, ex improvise dimicandum fuisset. Cuius proelii nuntio accepto Otho statim moriendi impetum cepit, ut multi nec sine

¹⁾ Brixellum, en liden Stad nord for Po.

²⁾ „ad Castoris“, Navn paa en liden By. (Den grammatikalske Beskaffenhed af denne Benævnelse angive Examinanderne, forsaavidt de kjende den, i en Anmærkning.)

causa opinantur, magis pudore, ne tanto rerum hominumque periculo dominationem sibi asserere perseveraret, quam desperatione aut diffidentia copiarum; quippe residuæ integræque etiam tum erant, quas secum ad secundos casus ³⁾ retinuerat, et superveniebant alii e Dalmatia Pannoniaque et Moesia; ne eos quidem, qui victi erant, adeo adversa pugna afflixerat, ut non in ultionem ignominie quidvis discriminis ultro vel soli subirent. Interfuit huic bello pater meus Suetonius Lætus, tertiæ dæcimæ legionis tribunus. Is postea narrare crebro solebat, Othonem, qui etiam privatus civilia arma vehementer detestatus esset, tunc ad despiciendam vitam exemplo manipularis militis concitatum, qui cum cladem exercitus nuntiaret nec cuiquam fidem faceret ac nunc mendacii, nunc timoris, quasi fugisset ex acie, argueretur, gladio ante pedes Othonis incubuerit. Hoc viso proclamasse cum aiebat, non amplius se in periculum tales tamque bene meritos milites coniecturum.

Arithmetik.

At fremsætte og bevise de Sætninger, ifølge hvilke Talregninger kunne lettes ved Brugen af Logarithmer.

Anvendelse gjøres paa følgende Opgaver:

1. Beregning af $(-1,0009)^{435}$.
2. En Lovovertrædelse straffes med en vis Mulkt og hver senere Overtrædelse med en Mulkt, som er 25 pro Cent større end den for den nærmest foregaaende Overtrædelse. Hvorofte er Loven overtraadt af den, som i Alt har erlagt Mulκτη til et Beløb, som er 33,2532 Gange saa stort som den første Mulkt var?

Geometri.

At udvikle Formlen for tg. (tangens) af to Vinklers Sum ved tg. af de enkelte Vinkler.

Denne Formel anvendes i følgende Opgaver.

1. At finde Summen af de Vinkler, som have $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ til tg.
2. At bestemme Vinklerne i den inderste Firkant, der dannes, naar man fra de to modstaaende Vinkelspidser i en

³⁾ ad secundos casus, for følgende (næste) Tilfælde σ :
som Reserve.

Rektangel, hvis Siders Forhold er α , trækker rette Linier til Sidernes Midtpunkter, og at beregne Vinklerne i Grader, Minutter og Secunder, naar Rektanglen bliver til et Kvadrat. Tillige findes de Grændser, hvorimellem Vinklerne maae ligge, naar α gennemløber alle mulige positive reelle Værdier (\circ : at finde Betingelsen for reelle α).

Skolens Aarsprøve 1869 fandt Sted med den Forde-
ling af Fag og Tider, som er angiven i Slutningen af
forrige Aars Indbydelsesskrift. Ved Prøven i de 5
Fag, som afsluttes i 6te Klasse, erholdt af 13 Disciple
een 37 Points, to 36, to 35, to 33, een 31, tre 29, to
28 (Lavmaalet er 21); af to Privatister, som havde
stillet sig her til samme Prøve, opnaaede den ene 37,
den anden 34 Points. Efter endt Censur opflyttedes
fra 6te Klasse 10 af 13 Disciple (een var ved Sygdom
hindret i at indstille sig til Prøven), fra 5te 9 af 13,
fra 4de 19 af 24, fra 3die 8 af 10, fra 2den 9 af 18,
fra 1ste de derværende 6 Disciple.

Som sædvanligt blev **Halvaarsprøven** afholdt i Fe-
bruar. Den var for VIIA indrettet aldeles som Af-
gangsexamen efter Ministeriets sidste Ordning. For
de øvrige Klasser bestod dens **skriftlige** Deel af Stile
og Udarbejdelser i samme Fag som forrige Aar (4de
Klasse tillige Oversættelse fra Tydsk); **mundtlig** over-
hørtes VII B i Latin, Græsk og Historie, VI i Fransk,
Tydsk, Religion og Geografi, V i Græsk og Fransk,
IV i Græsk og Geografi, III i Latin, Tydsk og Natur-
historie, II i Latin og Geografi, I i Dansk, Latin og
Historie.

Lærerpersonalet.

Henimod Slutningen af forrige Skoleaar modtog den konstituerede Adjunkt, Cand. theol. J. H. Andresen fast Ansættelse her ved Skolen.

Fra Begyndelsen af indeværende Skoleaar overtog Adjunkt Damborg efter et Aars Udenlandsrejse igjen alle sine Klassetimer og øvrige Forretninger.

Adjunkt Lund blev den 22. Januar beskikket til Sognepræst for Borup Menighed i Aarhus Stift og forlod i Marts Herlufsholm, hvorfra han 1847 var udgaaet som Student og hvor han nu havde virket som Lærer og Opdrager i henved 16 Aar. I hans Sted konstitueredes Cand. theol. A. F. Boje som Adjunkt ved Skolen og Opdragelsesanstalten.

I de første Dage af April Maaned blev Adjunkt Mossin syg. Da han efter Lægens Erklæring maatte opgive Haabet om at kunne udføre sine Forretninger her i den øvrige Del af dette Skoleaar, overdroges fra 22de April alle hans Skoletimer til Cand. mag. H. Mylord som hans Vikar for 3 Maaneder.

Den 21de April vare 25 Aar forløbne, siden Overlærer Thorv. Dahl blev udnævnt til Adjunkt paa Herlufsholm. I den Anledning holdtes en Middagsfest ved Skolens Bord, hvortil alle Stiftelsens Embedsmænd vare indbudne; smukke Mindegaver, som om Morgenen vare ham overrakt i hans Hjem fra Medlærere og Disciple, viste ham, at Dagen ikke var bleven upaaagtet. — Neppe en Maaned efter maatte

Overlærer Dahl gaae tilsengs af et Ildebefindende, som i Løbet af faa Dage udviklede sig til en Brystbetændelse; Sygdommen syntes i sig selv ikke at antage nogen livsfarlig Charakter, men hans Kræfter svandt fra Dag til Dag. Han døde den 13de Juni, endnu ikke 53 Aar gammel. Skolen tabte i ham en omhyggelig og samvittighedsfuld Lærer, hans Kolleger en kjær og trofast Ven.

Disciplene.

Efter den offentlige Prøve i 1869 afgik ved Dismission til Universitetet: A. H. Andersen, O. F. R. Kjer, G. L. V. Petræus, J. P. G. Johansen, C. C. S. Henrichsen, P. F. Bayer, J. H. Bruun, F. L. Giellerup, K. Sehested.

Fremdeles udgik i Juli 1869: P. Buchwald (for at dimitteres privat), C. Petersen (til Kbhavn, hvor hans Forældre boe), K. Post (for at tage Forberedelsesexamen i Kbhavn), H. Janssen (opgav Studeringerne), F. Petersen (til Kbhavn, hvorhen hans Moder var flyttet), E. Hillebrandt, M. Larsen og den skolesøgende Discipel E. Wengel, som forlode Studeringerne.

Ved Begyndelsen af Skoleaaret 1869—70 havde Herlufsholm 98 Elever og desuden 1 skolesøgende Discipel (Søn af Overlærer Neergaard). Den 30. September udmeldtes C. Andersen (paa Grund af læn-

gere Tids Sygelighed), i Begyndelsen af Januar O. Zoffmann (til Roskilde Skole), den 31. Januar A. Schlichtkrull og 30. Marts C. Reiffenstein, der begge opgave Studeringerne.

Skolen tæller for nærværende Tid, i Juni, 95 Disciple (deraf 1 skolesøgende), som her opføres efter den Plads, de indtage i Klasserne ifølge Sammenregningen for Maj Maaned, VII og VI Klasse efter Udfaldet af Halvaarsprøven. De ifjor optagne ere betegnede med *; Faderens Stand er anført i Parenthes.

Dimittenderne.

1. N. Christ. S. Grauer (Kancelliraad G., Læge i Aabenraa).
2. Christ. Wad (Pastor W. i Korsør).
3. Laur. P. V. Engelbreth (Forpagter E., Nørregaard paa Laaland).
4. Frants Halberg (Kancelliraad H., Borgemester i Bogense, By- og Herredsfoged).
5. Hans A. Nielsen (afd. Kroejer og Gjæstgiver N., Skjærbek i Nordslesvig).
6. Vald. Holst (Kammerraad H., Toldforvalter i Bandholm).

VII Klasse B.

1. H. M. Albert Ræder (afd. Oberst R.)
2. Axel F. J. Prætorius (Kjøbmand P. paa St. Thomas).
3. Fred. E. Kretz (afd. Architect K., Tegne- og Skrivelærer ved Herlufsholms Skole).
4. F. Theodor Mørck (Grosserer M. i Kbhavn).
5. Albert L. Nielsen (Pastor N. i Glumsø).

6. F. Rud. Warming (Koffardikapt. W., Helsingør).
7. Carl A. Borries (Forpagter B. paa Søholm).
8. C. Sophus Andersen (Pastor A. i Nordrup).
9. P. Christ. F. Petræus (Kancelliraad P., Borgemeester i Nestved, By- og Herredsfoged).
10. Carl V. Prætorius, Broder til Nr. 2.
11. Rud. Mühlensteth (afd. Kjøbmand og Handelsagent M. i Kbhavn).

VI Klasse.

1. Gustav L. Wad, Broder til Nr. 2 i VIIA.
2. F. Ferd. Falkenstjerne (afd. Restaurateur F. i Veile; Plejef.: Konsul J. Feddersen i Flensbg.)
3. J. L. Georg Mønster (afd. Cand. phil. M. i Kbhavn; Plejef.: Pastor Holm i Gladsaxe).
4. Peter Thonning (Kammerraad T., Toldforvalter i Vordingbg.)
5. P. Chr. Müller (Proprietær M., Flensborggaard).
6. Otto G. R. Steenstrup (afd. Pastor S. i Bødstrup paa Langeland).
7. Carl Alb. Weihe (Læge W. i Kallundborg).
8. Th. J. Paul F. Plum (afd. Pastor P. i Taarnby).
9. Joh. N. Paludan-Müller (Provst P.-M., Sognepræst for Marvede, R. af Db.)
10. C. Will. Haugsted (afd. Dr. med. H.; Væрге: Kancellird, Universitets-Bogh. Høst, R. af Db.)
11. Francisco d'Y. Langgaard (Dr. med. L. i Brasilien, R. af Db.)

V Klasse.

1. Jens F. C. C. Tofte (Højskoleforstander T., Aagaard ved Flensborg).

2. Fred. V. Müller, Broder til Nr. 5 i VI.
3. Fred. A. Willerup (Boghandler W. i Vordingb.)
- *4. Otto Mortensen (Seminarielærer, Inspektør M. paa Jonstrup).
5. Will. P. L. Weihe, Broder til Nr. 7 i VI.
6. P. Joh. F. Kaarsberg (Pastor K. i Skjelby).
7. J. Fred. B. Lakjer (Pastor L., Kastrup ved Vordingborg).
8. Fred. C. Moltke (Kammerherre, Lensgreve M. til Bregentved, Kmd. af Db.)
9. Rolf Sehested (Hofjægerm. de S. til Stamhuset Broholm i Fyen, R. af Db.)
10. Kay O. A. Gulstad (Oberst G., Rd. og Dbm., Carlsberg ved Hillerød).
11. Valdemar Paulsen (Plejefader: Baron Knuth, Ryegaard ved Kbhavn).
12. Carl A. V. Stensler (Forpagter S., Hæsedegd.)
13. Hans S. Kaarsberg, Broder til Nr. 6.
14. J. Edvard Neergaard (Etatsraad de N. til Førsløv og Fuglebjerg).
15. Viggo V. Holm (Justitsraad H., Kbhavn).
16. C. Vald. H. H. Baland (afd. Major B.)
17. Herluf L. G. Rosenkrantz (Kammerherre, Baron R., Stiftamtmand i Viborg, Kmd. og Dbm.)
18. Heinr. O. B. Krüger (Gaard- og Mølleer K., Dbm. og R. af Db., Beftoft i Slesvig).
19. A. Vilh. Bille-Brahe (Kammerherre, Baron B.-B., Amtmand i Holbæk, R. og Dbm.)
- *20. Jul. Th. Knudsen (Landfysikus, Dr. med. K. i Nestved, R. af Db.)

21. Andr. Th. Barfod (Pastor B., Sognepræst for Herredskirke paa Laaland).
22. John A. Hingelberg (Konsul H., R. af Db., paa St. Thomas).

IV Klasse.

1. Carl P. J. Leuning (afd. Justitsminister L.)
2. Hugo Adersen (Kapitajn A., Intendant ved 7de Bat. i Nyborg).
3. Harald C. Knauer (afd. Major K.)
4. Vilh. C. V. Rosen (afd. Major v. R.)
5. Chr. L. A. J. Feddersen (afd. Kammerjunker F. i Kbhavn).
6. P. J. Louis S. Nielsen (Pastor N. i Butterup).
7. Joachim L. Moltke, Broder til Nr. 8 i V.
8. Matthias Wad, Broder til Nr. 2 i VIIA og Nr. 1 i VI.
- *9. Sophus F. Moe (Ritmester M. ved 4de Dragonregiment i Nestved, R. og Dbm.)
10. Harald Sehested (Broder til Nr. 9 i V.
11. Carl G. D. Bech (Læge B. i Kjøge).
12. C. Philip Borries, Broder til Nr. 7 i VIIB.
- *13. Cosmus C. Hertz (Politiinspekt. H., Dbm. og R. af Db., Kbhavn).

III Klasse.

- *1. Mich. Petersen-Friis (Stiffader: Forvalter Friis paa Gaunø).
2. J. Sophus Müller, Broder til Nr. 5 i VI og Nr. 2 i V.
3. Georg V. Reumert (Prof., Dr. med. R., Distriktslæge i Odense, R. af Db.)

4. Joh. P. H. Balle (Pastor B. i Aversie).
5. Sigvard W. Buchwald (Hofjægermester B. til Øbjerggaard).
- *6. H. Heinr. Dithmer (Proprietær, Teglværksejer D., Klostermosegaard ved Helsingør).
7. Harald V. Hingelberg, Broder til Nr. 22 i V.
- *8. C. Joh. B. Davidsen (Pastor D., Taulov i Jylland).
9. Sophus O. Plenge (Forpagter P., Hardenberg paa Laaland).
10. Daniel F. le Maire (Grosserer le M., R. af Db., Kbhavn).
11. Will. Adersen, Broder til Nr. 2 i IV.
12. H. Chr. Holten (Pastor H., Thorning i Jylland).

II Klasse.

1. Ferdin. Kolbye (Kammerraad K., Stenhus ved Holbæk).
2. Georg J. B. S. Toepfer (afd. Adjunkt T. i Viborg).
3. Joh. G. C. Schlegel (afd. Læge S. paa Lange-land).
4. C. D. Ad. F. Kräyenbühl (Pastor K. ved den fransk-reform. Menighed i Kbhavn).
5. Peter A. Ringberg (Kammerraad, Prokurator R., Godsforvalter paa Beldringe).
- [6. Herluf B. Neergaard (Overlærer N. ved Her-lufsholms Skole) i sine Forældres Hus].
7. Louis J. G. Nyebølle (afd. Lieutn. N., Post-mester i Lyngby).
8. C. Viggo Lassen (Pastor L. i Bogense).
- *9. Constantin F. Kjær (Cand. philol. K., Kbhavn).
10. Albert Rosenstand (Distriktslæge R. i Maribo).

11. Arthur J. S. Owen (Grosserer O., Kbhavn).
- *12. Alfred Hertz, Broder til Nr. 13 i IV.
13. Edvard C. V. Moe, Broder til Nr. 9 i IV.
14. Søren A. Sørensen (afd. Kjøbmand S. i Skive).

I Klasse.

- *1. Nicolai C. Müller, Broder til Nr. 5 i VI, Nr. 2 i V og Nr. 2 i III.
- *2. Hans B. Jansen (Birkedommer J. ved Grevsk. Muckadell og Brahetrolleborg i Fyen).
- *3. L. August Grønvold (Kjøbmand G. i Slagelse).
- *4. Hans F. J. Br. Løwenhielm (afd. Hofjægern. Brockenhuus L. til Veirupgaard i Fyen).
- *5. H. M. Gust. Bauditz (afd. Kammerj. Major B.)
- *6. Oskar F. Müller (Proprietær M. til Svinningegd.)

Det **aarlige Kontingent** for en Discipel paa Herlufsholm er 240 Rd. som Vederlag for Undervisning, Bølig, Kost, Vask, Belysning og Brændsel, i Sygdomstilfælde Lægehjælp og Medicin.

Nye Disciple optages ikke i Skoleaarets Løb. **Anmeldelser om Aspiranter** til de Pladser, der blive ledige ved Slutningen af Skoleaaret, indsendes til Stiftelsens Forstander, Hs. Excell. Gehejmeraad Hall inden Ugangen af Maj Maaned; foruden Drengens fulde Navn og Fødselsdatum maa deri opgives, hvad han har læst og hvilken Klasse han forberedes til.

Optagelsesprøven for de i Aar indmeldte Aspiranter er berammet til den 4de Juli (den 23de August for dem, der maatte være forhindrede i at møde den førstnævnte Dag).

Opdragelsesanstalten.

Siden 1ste Oktober f. A. er Landfysikus, Dr. med. Knudsen i Nestved ansat som Læge ved Herlufsholms Stiftelse.

Cand. theol. Boje, der i Marts konstitueredes som Adjunkt ved Skolen, indtraadte samtidig i Hr. Lunds Sted som inspektionshavende Lærer. — Under Adjunkt Mossins Sygdom ere hans Forretninger som Inspektionshavende indtil Sommerferiens Begyndelse overtagne af Adjunkt Andresen.

Fra 1ste April beskikkedes Hr. F. B. L. Hertz til Oekonom og Forpagter paa Herlufsholm istedenfor Cand. ph. P. E. Wengel, som nu efter 17 Aars Virksomhed i denne Stilling havde ønsket at fratræde.

Til Brug ved den daglige Lovsang anskaffedes ifjor Sommer et Stueorgel (Orgel-Harmonium), forfærdiget af Instrumentmager A. Müllertz i Aarhus. Det spilles af de fremmeligste Klaverspillere blandt Disciplene og har vist sig i alle Maader svarende til sin Hensigt; det er kraftigt nok, trods sin ringe Størrelse, til at bære og lede Sangen, og udmærker sig ved en smuk, blød Tone. — Foruden Skolens store Flygel anvendtes hidtil ved Disciplenes Øvelser i Fortepianospil et gammelt Klaver af Marschalls; da dette imidlertid nu var blevet saagodtsom ubrugeligt, er det iaar afløst af et nyt taffelformet Instrument af Hornungs og Møllers Fabrik.

Disciplenes Fugleskydning fandt Sted ifjor den 28de August. Vinterfester have været afholdte den 5te December (Komedie og Dands), den 14de Januar (Bal paa Herluf Trolles Fødselsdag) og den 20de Marts (musikalsk Underholdning og Dands); den 6te Marts morede Disciplene sig med en lille Maskerade i Skolens Festsal. En fornøjelig Fodtour foretog vi til Kalbyris om Eftermiddagen den 21de Maj; derimod faldt den sædvanlige store Kjøretour, som var berammet til den 11te Juni, bort iaar paa Grund af Overlærer Dahls Sygdom. —

Efterat Skolen i Maj 1869 havde taget sin smukke ny Spisesal i Brug, blev den tilbagestaaende Del af søndre Fløj nedbrudt og derefter opført af nyt paa det gamle Grundlag, der først var fuldstændig udbedret og afstivet med Beton. Den nye Bygning indeholder i Stueetagen Beboelseslejlighed for Oekonomen og desuden to særlige Værelser; ved en Gang under Hovedtrappen staaer Oekonomens Bolig i Forbindelse med Kjøkkenet; en Trappe fører fra denne Gang ned til Kjælderen.

Fra Hovedtrappen fører Gangen paa 1ste Sal hen til østre Fløj med særskilte Indgange til Dameværelset, til Musikstuen og til den store Festsal. Ved Skydedøre kan denne sættes i Forbindelse med Musikstuen, der saaledes lader sig anvende til Orchester, Theater og desl.

Den nye Festsal beuystedes første Gang iaar den 14de Januar, men paa Grund af Murennes Fugtighed vil Maling og Dekoration først kunne bringes fuldstændig tilende næste Sommer. Oekonomens Lej-

lighed lod sig derimod gjøre færdig saa betids, at den kunde tages i Brug i Begyndelsen af April d. A.

Loftsetagen er benyttet til mindre Værelser (en Sangstue, Gjæsteværelser, Tjenerkamre, en Sygestue) og en Gang, der fører helt igjennem hen til Bibliotheket og Naturaliesamlingen i den østre Fløj.

Den nye Bygning har faaet et fremspringende Midtparti omtrent af samme Størrelse som tidligere; hvor Taget af dette skjærer Hovedfløjens Tag, er opsat en Klokkestol med Spir og med en Klokke af Støbestaal til Skolens Brug.

Samtidig med Arbejderne ved Hovedfløjen blev østre Fløjs Gaardside rensed og udfuget og ved en Forandring af Gesims og Vinduer bragt i Stil med de nye Bygninger. For Tiden arbejdes der paa at opnaae det samme ved dens udvendige Side, og inden faa Maaneder vil Klosters Ombygning og Restauration være afsluttet med Istandsættelsen af Stueetagens gamle Hvælvinger, af Abbed Olaus' (Oluf Persøns) Buegang og Resterne af Skovklosters ældste Bygningspartier, der endnu bevare et smukt Minde fra det 13de Aarhundrede i en rigt profileret rundbuet Dør, som forbinder Buegangen med et af de hvælvede Rum.

Undervisningen.

I Henhold til Hs. Exc. Forstanderens Resolution af 10de August 1867 begynder Undervisningen i Latin

her ved Skolen alt med 1ste Klasse, hvorimod Tydsk først indtræder i 3die. Som Følge deraf har III Klasse iaar havt flere Timer i Tydsk, færre i Latin end tidligere; det samme Forhold i Timfordelingen vil blive gennemført i næste Skoleaar med Hensyn til IV Klasse. —

Ligesom de foregaaende Aar har Oldnordisk i 1869—70 som fast Skolefag for Disciplene i VIIB været aflagt med 2 Timer ugentlig, dog saaledes, at den ene Time hveranden Uge anvendtes til Svensk.

Fagene have i dette Skoleaar indtil Marts Maa-
ned været fordelte paa følgende Maade:

	Ugentlig.
Rektor Listov Latinsk Forfatterlæsning i VIIA og B, skriftlig Latin i VIIA, Ho- mer og gr. Myth. i VI, Latin i I . . .	16 Timer.
Overl. Dahl Historie i VII—III, Geografi i VI—III.	24 —
Overl. Leth Dansk i IV, Mathematik i IV og III, Naturlære i II og I.	12 —
Overl. Kielsen Græsk i VIIA og B, Latin i V og IV	22 —
Overl. Neergaard Hebraisk i VIIA og B, Naturhistorie i VI—I, Historie i II, Geografi i II og I	24 —
Adj. Mossin Mathematik i VII—V, Natur- lære i VIIA og B	24 —
Adj. Lund Dansk i VII og VI, Fransk i VII, VI, III og II, Religion i IV—I. .	25 —

	Ugentlig.
Adj. Hoff Engelsk, Oldnordisk og Svensk i VIIIB, Dansk i V, Tydsk i VI, V og III, Græsk i IV	22 Timer.
Adj. Damborg Religion i VII—V, Fransk i V og IV, Dansk i III og II, Regning i II og I	25 —
Adj. Schousboe Latin i III og II, Dansk i I	15 —
Adj. Andresen skriftlig Latin i VIIIB, Latin i VI, Græsk i VI og V, Tydsk i IV, Historie i I	25 —
Tegnel. Bertelsen Skrivning i IV—I, Tegning i III—I	16 —
Krigsass. Meier (med Assistent) Riffel-skydning i VIIA og B, Gymnastik, Exercits, Svømning osv. i hele Skolen	11 —
Organ. Hoffman Sang i alle Klasser . .	7 —

Ved den nye Fordeling i Marts overtog

Adj. Hoff Dansk i VIIAB og VI, men afgav Tydsk i III, iøvrigt som forhen .	21 —
Adj. Damborg Religion i VII—IV, Fransk i VI og II, Dansk i III, Regning i II og I	25 —
Kst. Adj. Boje Fransk i VII, V, IV og III, Religion i III—I, Tydsk i III, Dansk i II	26 —

I Sangundervisningen deltage alle de Disciple, der have Stemme, klassevis een Time om Ugen; Lø-verdag Eftermiddag Kl. 5—6 holdes Fællessang.

I særskilte Timer (17 om Ugen) giver Skolens Musiklærer, Organist Hoffman, Undervisning i Instrumentalmusik til de Disciple, der ytre Lyst og Anlæg i denne Retning.

Fagenes ugentlige Timetal i de forskjellige Klasser.

	VII.		VI.	V.	IV.	III.	II.	I.
	A.	B.						
Dansk	- 2	1	2	3	2	3	5	5
Oldnordisk og Svensk .	- -	2	—	—	—	—	—	—
Latin	4	5	4	8	8	8	5	5
Græsk	1	5	-	5	5	5	—	—
Tydske	- -	-	2	2	2	6	—	—
Fransk	- 1	-	2	2	2	3	5	—
(Engelsk	- -	2)	—	—	—	—	—	—
(Hebraisk	2 -	2)	—	—	—	—	—	—
Religion og Bibellhist. .	- 1	-	2	2	2	2	2	3
Historie	4 -	3	2	3	3	3	2	3
Geografi	- -	-	2	1	1	2	2	3
Mathematik	5 -	4	4	4	4	4	—	—
Regning	- -	-	—	—	—	—	4	4
Naturlære	4 -	3	—	—	—	—	1	1
Naturhistorie	- -	-	3	2	2	2	2	2
Skrivning	- -	-	—	—	1	2	3	4
Tegning	- -	-	—	—	—	1	2	3
Sang	- 2	-	2	2	2	2	2	2
Gymnastik osv.	1	1	1	2	2	2	2	2
Sum	36.	35.	36.	36.	36.	37.	37.	37.

Til Brug ved Disciplenes Øvelser i Exercits og Skydning anskaffedes i Februar 2 Stkr. Bagladerifler (Remingtonmodel af 1867) med tilhørende Excerpatroner.

Øvelser i Riffelskydning have været anstillede i Efteraaret og Forsommeren med begge Afdelinger af øverste Klasse. Disciplene i VIIA have gjort hver 74, i VIIB hver 43 Skud paa 100, 150 og 200 Alen.

Oversigt

over Skolens Arbejde

fra 23. August 1869 til Slutningen af Juni 1870.

Dansk (Svensk; Oldnordisk).

VII Kl. AB: Den danske Literaturhistorie fra Holbergs Død indtil Nutiden er gennemgaaet og dertil knyttet Oplæsning af Forfattere, hørende til denne Tid. Klassen har skrevet 16 Stile. Disciplene have holdt Foredrag over historiske Æmner.

Svensk (VIIB). Af M. Hammerichs Læsestykker er det første Afsnit læst op og oversat under stadig Fremdragen af det fælles i Sprogenes Stammer og Former. Oplæst dels af Disciplene selv og dels af Læreren endel Stykker af Atterbom, Geijer, Fryxell, Tegnér og Runeberg.

Oldnordisk (VIIB). Ungers Læsebog indtil S. 28. Iversens Formlære er benyttet.

VI Kl. Der er meddelt Disciplene en Oversigt over den danske Literaturs Historie samt oplæst

for dem oldnordiske Fortællinger, Kæmpeviser, Digtværker af Holberg, Wessel, Ewald, Oehlenschläger og Hauch. Klassen har skrevet 16 Stile.

- V Kl. Den nordiske Mythologi er læst efter Dorphs Omrids og Arentzens & Thorsteinssons Mythologi. Oplæst for Klassen: endel Sange af Nordens Guder samt Hakon Jarl. Njáls Saga i Uddrag dels ved Oplæsning, dels ved Fortælling; en mindre Saga fortalt; ved mundtlig Meddelelse og Billedværker søgt at gjøre Disciplene fortrolige med Nordboens Forestillingskreds og Levevis i Oldtiden. Øvelse i Oplæsning af Prosa og Digte. Klassen har skrevet 18 Stile; desuden have nogle af Disciplene holdt Foredrag over et let Æmne (mundtlig Stil).
- IV Kl. Den ene ugentlige Time har været anvendt til Stil. Klassen har skrevet 29 Stile, mest af beskrivende og fortællende Indhold. Den anden ugentlige Time er brugt til prosaisk og poetisk Læsning, samt til at gennemgaae Reglerne for Retskrivningen og for Skilletegneses rette Brug.
- III Kl. Wulffs danske Læsebog for Mellemklasserne er benyttet til Oplæsning og sproglige Øvelser; af samme Bog ere 7 Digte lærte udenad. Bojesens danske Sproglære: Sætningslæren og Ordstillingen. Klassen har skrevet 35 Stile, væsentlig bestaaende i Gjengivelse af

Indholdet af et forelæst Digt eller af en Fortælling.

- II Kl. Funchs, Røginds og Warburgs Læsebog er benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse. Formlæren lært efter Bojesens danske Sproglære; Reglerne for Skilletegns Anvendelse indøvede mundtlig. 14 Digte lærte udenad. Klassen har skrevet 57 Stile, der have bestaaet i Gjengivelse af en oplæst Fortælling og i Diktatstile.
- I Kl. Funchs, Røginds og Warburgs Læsebog for de lavere Klasser er benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse. 18 Digte dels af nævnte Læsebog, dels af Boisens Viser ere lærte udenad. 75 Stile, dels efter Diktat, dels Gjengivelse af lærte Vers eller meddelte Smaafortællinger, ere skrevne paa Klassen.

Latin.

- VII Kl. A og B: Ciceros Cato major, Sallusts Catilina, Tacitus' Annaler I, Kap. 31—52 og 55 til 71, Svetons Julius Cæsar Kap. 75—89 og Caligula Kap. 1—15 (Flemmers Udvalg); Virgils Æneide 4de Bog, Horats' Oder 2den Bog og 1ste Bog af Brevene; forskjellige Afsnit af Tregders lat. Literaturhistorie.

VIIA særskilt: adskillige Stykker af Ovids Forvandlinger, Ciceros 4de catilinariske Tale; kursorisk Plinius' Breve efter Flemmers Udvalg. VIIB særskilt: Ciceros 4de Tale mod Catilina og Talen for Milo; af Ovids For-

vandlinger: Stykkerne 2, 13 og 14 i Blochs Udvalg, 2det Hefte.

Dimittenderne opgive af Cicero: Cato major, de officiis 2den og 3die Bog, Talen for S. Roscius og de fire Taler mod Catilina, endvidere Sallusts Catilina, Livius' 6te og 8de Bog, de ovennævnte Stykker af Tacitus og Sveton; Horats' Oder II og IV tilligemed carmen sæculare, begge Bøger af Brevene med Ars poetica, Virgils Æneide IV, af Ovids Forvandlinger omtrent 920 Vers (Verdensaldrene, Deucalion, Ocyrhoe, Battus, Europa, Cadmus, Pentheus, Ino og Athamas, Pyramus og Thisbe), af Carmina selecta Catull (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8 og 12), Tibull (2), Properts (2, 3, 4, 7, 10, 12), Ovid (1, 2, 5), Juvenal (1), Martial (alle Epigrammerne), i alt henved 900 Vers; det vigtigste af den latinske Literaturhistorie og af de romerske Antikviteter.

VIIA har skrevet 31 Hjemmestile, 20 Extemporalstile og 10 Versioner; Øvelser i at oversætte fra Bladet ere anstillede efter Henrichsens Opgaver. Af Madvigs Sproglære fra 1852, som stadig benyttes ved Forfatterlæsningen, er særlig gjennemgaaet §§ 411—462 og 482—496 med Forbigaaelse af de digteriske Ejendommeligheder. — VIIB har skrevet 22 Hjemmestile, 26 Extemporalstile og 13 Versioner. — Af Madvigs forkortede Sproglære læst: §§ 365—379, 424—43 med flere Forbigaaelser.

- VI Kl. Livius' 7de Bog. Ciceros Tale for Sextus Roscius Kap. 1—39. Blochs Udvalg af Ovids Forvandlinger, 2det Hefte: Stykkerne 1, 4, 5, 7, 8, 9, 10 (omtrent 900 Vers). Madvigs forkortede Sproglære §§ 186—364, dels som Repetition, dels som nyt. 24 Hjemmestile, 32 Extemporalstile og 10 Versioner.
- V Kl. Cæsars galliske Krig 3die Bog, Ciceros 1ste catilinariske Tale; kursorisk af Cornelius Nepos Aristides, Pausanias, Cimou, Lysander, Thrasybulus og Conon. Omtrent 50 Hexametre ere lærte udenad. Af Madvigs latinske Sproglære er Formlæren repeteret og Casuslæren læst. 62 Stile og 4 Versioner ere skrevne, alle paa Klassen.
- IV Kl. 4de Afsnit af Kerrns og Krebs' latinske Læsebog, af 1ste Bog af Cæsars galliske Krig Kap. 1—29. — Formlæren er repeteret og af Casuslæren det vigtigste læst. 65 Stile, alle skrevne paa Klassen.
- III Kl. Af Kerrns og Krebs' Læsebog Side 29—56. Det tilsvarende af Bøjningslæren er læst efter Madvigs Sproglære; til Syntaxen i samme er henvist, forsaavidt Forstaaelsen af Læsebogen krævede det. 54 Stile ere skrevne paa Klassen.
- II Kl. Klassen har læst og repeteret af C. Listovs Elementarbog Side 24—32, af Kerrns og Krebs' Læsebog for Begyndere Side 12—28 med Forbigaaelse af Side 15 (Talord) og enkelte Exempler. Det tilsvarende af Bøjnings-

læren efter Madvigs Sproglære. 40 Stile ere skrevne paa Klassen.

- I Kl. Læst og indøvet de 38 første Stykker af Chr. Listovs Elementarbog (til Side 28); intet Exempel er forbigaaet. Af det læste ere de fornødne grammatiske Regler uddragne.

Græsk.

- VII Kl. AB: Iliadens 6te og 24de Bog, Tregders Anthologi til S. 65 med Forbigaaelse af adskillige Stykker. Platons Euthyphron og Kriton, Bergs Udvalg af Thukydidens' Historie S. 61 til 80 og Herodots 5te Bog Kap. 28—38; det vigtigste af Tregders græske Literaturhistorie og af Athens Antikviteter efter Bojesen. B desuden af Bergs Udvalg af Thukydid S. 2—11 og kursorisk Odysseens 6te, 9de og 11te Bog.

Dimittenderne opgive af Iliaden 1ste, 6te, 9de og 24de Bog, Tregders Anthologi til S. 65 med Forbigaaelse af adskillige Stykker, Herodots 5te Bog Kap. 28—38, 49—56, 62—65, 96—126 og 6te Bog Kap. 1—21, 25 til 50, 94—140, Bergs Udvalg af Thukydid S. 1—16 og 61—85, Platons Euthyphron, Sokrates' Apologi og Kriton.

- VI Kl. Xenophons Anabasis 1ste Bog Kap. 4—8 incl. Herodots 8de Bog Kap. 140—144 og 9de Bog Kap. 1—32. Homers Odyssee 3die Bog og af 6te Bog Vers 1—126 og 224 indtil Enden.

Af Bergs græske Formlære er det vigtigste læst eller repeteret med Forbigaaelse af Dialektformerne. Af Madvigs Syntax: Afsnittet om Præpositionerne. — Kosmogoni, Theogoni og de store Guder efter Tregders Mythologi; herhen hørende Stykker af Iliaden og Odysseen ere oversatte paa Klassen, mythologiske Billedværker ere stadig benyttede.

- V Kl. Af Bergs Læsebog, 1ste Afdeling (3die Udgave): de danske Stykker Side 36—42 oversatte skriftlig paa Klassen efter Forberedelse hjemme. Xenophons Anabasis de 4 første Kapitler af 3die Bog. Homers Odyssee 11te Bog Vers 1—154. Af Bergs græske Formlære er læst som nyt: §§ 17—28, 104—120; det mellemliggende er repeteret. De fornødne syntaktiske Regler ere lærte efter Diktat.
- IV Kl. Bergs Læsebog, første Afdeling (3die Udg.) forfra til S. 36 (Verberne paa MI) med Forbigaaelse af endel Exempler; de danske Stykker oversatte mundtlig, af og til ogsaa skriftlig (11 Stile paa Klassen samt nogle Skriveøvelser udenfor samme). Det tilsvarende i Bergs Formlære.

Tydsck.

- VI Kl. Hjorts Læsebog S. 526—559 og 564—571. Goethes Torqvato Tasso indtil midt i 3die Akt. Af Jürs og Rungs Deutsche Dichter S. 26—31, og kursorisk endel Digte af nyere Forfattere. Det meste af Simonsens Syntax;

endel af sammes Formlære repeteret. De fleste Maaneder desuden opgivet Udenoms-læsning af tydske Forfattere baade Digt og Prosa (hver af Disciplene har læst 4 Tragedier af Schiller).

- V Kl. Jürs & Rungs tydske Læsebog for Mellemklasserne: S. 1—16, 32—35, 47—67 og 159 til 163. Sammes deutsche Dichter: 23 Digte, deraf 14 lærte udenad. Det vigtigste af Simonsens Formlære.
- IV Kl. Hjorts prosaiske Læsebog S. 127—155 og S. 195—213. Jürs' og Rungs Materialier, Stykkerne 88—103 til mundtlig Oversættelse. Af Simonsens Formlære ere navnlig de ureglerette og sammensatte Verber samt Præpositionerne læste; Bøjningslæren repeteret.
- III Kl. J. Listov, Tydsk Elementarbog, S. 1—88; Launy og Pio, Tydsk Læsebog, S. 1—43; Simonsens Formlære. Klassen har skrevet 44 Stile.

Fransk.

- VII Kl. AB: Extemporallæsning i Borrings Études littéraires, Mignet: Vie de Franklin, Beulé: Portraits du siècle d'Auguste og Scribes Le verre d'eau.
- VI Kl. Borrings Études littéraires, 100 Sider; desuden flere Skildringer uden Forberedelse. Ingerslevs Grammatik: Bøjningslæren med Undtagelse af Kjønreglerne.
- V Kl. Borrings Album littéraire: Pan Twardowski;

Un illustre avare; Un cordon bleu sous la république; Le retour au village; La perle au 45e; Pacita; Les pommes de Calville; Aimez votre prochain comme vous-même. Sibberns 'Stiløvelser, § 50, 51, 53, 55, 57. Ingerslevs Grammatik: Uregelrette Verber.

- IV Kl. Borrings Læsebog til Brug for Mellemlasserne: Side 116—128; 163—174; 188—215; 241—250. Af Sibberns Stiløvelser, første Afdeling, ere læste Stykkerne 31, 33, 36, 41, 45. Efter Ingerslevs Grammatik: Formlæren.
- III Kl. Bay og Borring, Samling af franske Læsestykker: S. 1—13; 43—65. Sibberns Stiløvelser, Stykkerne 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. Ingerslevs Grammatik: Formlæren.
- II Kl. Ahns praktiske Lærebog, første Kursus: S. 1—47 og 93—103. Klassen har skrevet 45 Stile i Undervisningstimerne.

Engelsk.

- VII Kl. Af A deltog ingen; af B deltog 5 indtil Jul, efter den Tid kun 4. Læst og for en Del repeteret J. Listovs Ledetraad I Afd. og af II Afd. 75 Sider.

Hebraisk.

- VII Kl. A. Genesis. Whittes Grammatik og Analyse ere benyttede.
 B. Genesis Kap. 1—4.
 Af Grammatiken (Whittes) er Størstedelen af Formlæren læst og repeteret.

Religion.

- VII Kl. Paulus' første Brev til Korinthierne i Grundsproget. Markus-Evangeliet i den danske Oversættelse. Af Kirkens Historie er meddelt nogle Afsnit af den nyere Tid.
- VI Kl. Assens' Lærebog i den bibelske Historie. — Balslevs Udvikling af Luthers Katechismus.
- V Kl. Assens' Lærebog i den bibelske Historie S. 95—114 og S. 190—234. Balslevs Lærebog indtil tredje Troesartikel.
- IV Kl. Assens' Lærebog i den bibelske Historie S. 48—95 og S. 163—190. Balslevs Udvikling af Luthers Katechismus: den tredje Troesartikel, Fadervor og Sakramenterne.
- III Kl. Assens' Lærebog i den bibelske Historie: det gamle Testament S. 1—24, det nye Test. S. 139—163. Balslevs Udvikling af Luthers Katechismus: Synden og de to første Troesartikler.
- II Kl. Balslevs Bibelhistorie: det gamle og det nye Testament. Balslevs Udvikling af Luthers Katechismus: De ti Bud. Flere Psalmer.
- I Kl. Balslevs Bibelhistorie: det nye Testament og det gamle indtil Dommerne. Luthers lille Katechismus med Undtagelse af Nadverens Sakrament. Flere Psalmer.

Historie.

- VII Kl. Dimittenderne: Verdenshistorien og Nordens Historie efter Thriges og Blochs Lærebøger.

VII B: Den romerske Stats Historie efter Thrige. Tidsrummet 1789—1830 efter Blochs nyeste Historie. Danmarks, Norges og Sveriges Historie fra 1797 til Nutiden efter Thriges Lærebog.

- VI Kl. Blochs Lærebog i den nyere Historie S. 114 til 164. Thriges mindre Lærebog i den gamle Historie S. 1—110.
- V Kl. Thriges Nordens Historie S. 144—207 og 213 til 228; Blochs Lærebog i den nyere Historie S. 1—114.
- IV Kl. Thriges Nordens Historie S. 59—134. Blochs Middelalderens Historie S. 47—139.
- III Kl. En kort Oversigt over Oldtidens Historie, Kofods fragmentariske Historie til Borgerkrigenes Begyndelse S. 78, Blochs Middelalderens Historie S. 1—46 og Thriges Nordens Historie S. 1—59.
- II Kl. Kofods fragmentariske Historie (ny Udgave, 1865): S. 94—104, 106—114, 125—131, 135 til 138, Stykket om Calais Side 139 og om Jeanne d'Arc S. 141, 144—57, 159—60, 165 til 167, 173—76, 183—97, 203, 209—238.
- I Kl. Barfods Ledetraad i Danmarks Historie. Kofods fragmentariske Historie forfra til Middelalderen.

Geografi.

- VI Kl. Velschows Geografi.
- V Kl. Samme Lærebog: Tydskland, Asien, Afrika.

- IV Kl. Samme Bog: Tydskland, Schweiz, Italien og Østerrig indtil de ungarske Stater.
- III Kl. Samme Bog: Side 23—146.
- II Kl. Af Rimestads mindre Lærebog: fra Asien indtil Enden, desuden Tydskland Side 117—22.
- I Kl. Samme Bog: Side 1—19, 46—114.

Mathematik.

- VII Kl. A og B. Dimittenderne opgive: Steens Elementær Arithmetik og Elementær Algebra, med de fornødne Tilføjelser og flere Forandringer i Fremstillingen; Mundts Planimetri og Stereometri samt Ramus' Plantrigonometri med Forbigaaelse af de Afsnit, som ifølge Bekjendtgj. af 8. Nov. 1858 ikke fordres.

VII B har læst Ligninger, Logarithmer, Mundts Planimetri Side 106—130 og Ramus' Plantrigonometri S. 1—23, samt repeteret Mundts Planimetri.

A har i Aarets Løb udført 30, B 33 Hjemmearbejder, bestaaende i Løsningen af flere saavel arithmetiske som geometriske Opgaver.

- VI Kl. Steens Elementær Algebra S. 50—53 samt Ligningernes Theori efter Diktat, derhos er Behandlingen af algebraiske Ligninger af 1ste og 2den Grad indøvet ved Exempler, navnlig efter Bergs Samling af matematiske Opgaver. Mundts Geometri Side 81—111. 13 skriftlige Arbejder.

- V Kl. Steens Elementær Algebra Side 1—50. Flere herhen hørende Opgaver, navnlig efter Bergs

Samling, ere udførte dels paa Klassen, dels hjemme. Mundts Geometri Side 67—83 og S. 99—106. 10 Extemporaludarbejdelser.

- IV Kl. Steens Elementær Arithmetik: Proportioner, Roduddragning og Ligninger med flere ubekjendte. Mundts Geometri Side 1—71.
- III Kl. Steens Elementær Arithmetik §§ 1—54 og 65 til 73; de tilsvarende Afsnit af Bergs methodisk ordnede Opgaver.

Regning.

- II Kl. Reguladetri i hele og brudne Tal. Af og til Øvelser i Hovedregning.
- I Kl. De fire Regningsarter i Brøk. Af og til Øvelser i Hovedregning.

Naturlære.

- VII Kl. A og B. Dimittenderne: Naturlærens mekaniske Del efter Ørsteds, den chemiske Del efter Joh. Müllers Lærebog. — Jørgensens Astronomi.

VII B: Efter samme Lærebøger Læren om Ligevægt, Magnetisme, Gnidningselektricitet og de to første Afsnit af Varmelæren.

- II og I Kl. I en ugentlig Time (for hver Klasse) er der stræbt efter, uden at benytte nogen Bog, at anskueliggjøre nogle af de almindeligste Naturlove ved simple Forsøg med en letfattelig Forklaring. Saavidt det lod sig gjøre, ere de dagligdags meteorologiske Fænomener forklarede for 2den Klasse.

Naturhistorie.

- VI Kl. Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2.
 Vaupells Botanik med Forbigaaelse af Læren om Plantens Sammensætning og Liv, hvoraf det vigtigste lejlighedsvis er meddelt, dog ikke med den Hensigt at skulle gjøres til Gjenstand for særlig Examination.
- V Kl. Efter samme Lærebog i Zoologien: Mennesket og Hvirveldyrene. Efter Vaupells Botanik (Grønlunds Udgave): fra 19de til 23de Kapitel 3: de kronløse, eenkimbladede og nøgenfrøede Blomsterplanter samt blomsterløse Planter med Stængel og Blade.
- IV Kl. Samme Lærebøger: Bløddyrene, Mennesket og Pattedyrene indtil Hovdyrene; de frikronbladede og helkronede Planter.
- III Kl. Samme Lærebøger: Insekterne, Edderkopperne og Tusindbenene; Læren om Plantens Form.
- II Kl. Af samme Lærebog i Zoologien: fra Hønsene indtil Insekterne med ufuldstændig Forvandling.
- I Kl. Samme Bog: Menneskets Benbygning, Pattedyrene og Fuglene indtil Hønsene.

Fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har Skolen modtaget:

Bekjendtgj. af 6. Oktober 1869, at Adgangen til at erhverve akademisk Borgerret ved en Tillægsexamen

skal staae aaben ogsaa for dem, der have underkastet sig den højere Forberedelses- eller Realafgangsexamen med en Gjennemsnitsværdi af mindst 6 og derefter have taget Landinspektør- eller Skovbrugsexamen med mindst 5 i Gjennemsnitsværdi;

Cirkulære af 7. Februar 1870, at det ikke kan tilstedes Nogen, der privat har nydt Undervisning af en eller flere Lærere ved en offentlig lærd Skole, at antages som Privatist ved samme Skole;

to Bekjendtgjørelser af 19. Maj 1870 om nogle Forandringer i Fordringerne ved Forberedelses- og Realafgangsexamen af lavere Grad, og om Fritagelse fra den præliminære Prøve for dem, der ved den højere Forberedelses- eller Realafgangsexamen have opnaaet en Hovedsum af 61 Points med mindst 20 Points i Tydsk, Fransk, Naturhistorie og Geografi.

Ved Cirkulære af 6. Marts 1870 havde Ministeriet æsket Erklæring fra Skolerne om, „hvorvidt den ved Bekjendtgj. af 31te Maj 1866 indførte Charakterberegning efter den vundne Erfaring ønskes forandret“. Herpaa svarede jeg under 26de Marts med følgende Skrivelse.

„Ifølge det høje Ministeriums Opfordring i Cirkulære af 6te d. M. har jeg forelagt Spørgsmaalet om Charakterberegningen ved de lærde Skolers Afgangsexamen til Drøftelse paa et Lærermøde her ved Skolen og skal nu tillade mig at udtale som Flertallets Anskuelse:

1) at en Trinstige af 16 Charakterer (ug, ug—, mg+, mg, mg—, g+ osv. til og med slet) tør ansees tilstrækkelig til at angive med tilbørlig Nøjagtighed Værdien af de forskjellige Examenspræstationer;

2) at Fagcharakteren for hver Dimittend formentlig bør bestemmes ved mundtlig Forhandling mellem de 3 Censorer og betegnes med en af de ovennævnte Charak-

terer for derefter, naar Hovedcharakteren skal uddrages, at overføres til den af Ministeriet fastsatte Talskala med Afstande efter en geometrisk Progression.

Herlufsholms Skole slutter sig saaledes til det af Universitetets Examenkommission fremsatte Forslag.

Saalænge endnu ikke Spørgsmaalet om en Omordning af Planen for det lærde Skolevæsen foreligger til Forhandling, mener jeg, at man ved den endelige Beregning af Fagcharakterernes Værdi bør blive staaende ved den nu engang gjældende Skala (det Ørstedeske System), skjønt det rigtignok forekommer mig, at der lægges altfor liden Vægt paa den udmærkede Præstation, naar denne kun skal løftes 1 Point over den meget gode, medens Afstanden mellem Godt og Tg er 4 Points. Een Bemærkning kan jeg dog her ikke undlade at fremsætte, nemlig at jeg vilde betragte det som et væsentligt Fremskridt ved den hele Examensordning, om Resultatet af Dimittendens Afgangsprøve (saaledes som jeg i sin Tid tillod mig at foreslaae i den til Ministeriet indsendte Erklæring, Indbydskr. for 1866, S. 32 f.) blev betegnet alene ved den samlede Sum af Points istedenfor at bestemmes som første, anden eller tredie Charakter.“

Stipendierne.

A. Stiftelsens Gratistpladser (fuldstændig Fritagelse for Kontingent) have i dette Skoleaar været tildelte:

1. C. Wad, 2. H. A. Nielsen, 3. V. Holst, 4. F. E. Kretz, 5. A. L. Nielsen, 6. C. S. Andersen, 7. P. Thonning.

B. De Resenske Gratistpladser (fuldstændig Fritagelse for Kontingent):

1. O. G. R. Steenstrup og 2. Th. J. P. F.

Plum, begge i Slægt med Biskop Hans Poulsen Røsen († 1638), efter hvem disse Pladser bære Navn.

C. Den **Rønnenkampske Gratistplads** (fuldstændig Fritagelse for Kontingent) for en Slesviger:

N. C. S. Grauer.

D. **Stiftelsens halve Gratistpladser** (Kontingentet udredes med 120 Rdl. aarlig):

1. R. Mühlensteth, 2. F. F. Falkenstjerne, 3. J. N. Paludan-Müller, 4. J. F. C. C. Tofte, 5. W. P. L. Weihe, 6. C. G. D. Bech.

Som en særlig Begunstigelse har Hs. Exc. Forstanderen endvidere tilstaaet Discipel H. O. B. Krüger fra Beftoft i Slesvig fuldstændig Fritagelse for Kontingent fra 1ste Januar d. A.

Ansøgninger om Gratistpladser for Disciple i Herlufsholms Skole maae indgives til Stiftelsens Forstander inden hvert Aars 1ste August.

De to **Meyerske Præmier**, hver paa 30 Rdl., tilkjendtes for Aaret 1869 Disciplene J. F. C. C. Tofte og F. A. Willerup.

Det **grevelig Moltkeske Skolestipendium** for kongl. Embedsmænds Sønner, 4 Portioner paa 25 Rdl. halv-aarlig, uddeltes i Decembertermin 1869 ligesom i indeværende Junitermin til Disciplene P. J. F. Kaarsberg, V. V. Holm, H. Adersen og H. C. Knauer.

Det **grevelig Moltkeske Universitetsstipendium** for kgl. Embedsmænds Sønner (100 Rdl. halv-aarlig, delt i to eller tre Portioner) blev for Decembertermin som og for Junitermin d. A. oppebaaret af Stud. theol. M. Th. N. Hertel, Stud. theol. A. N. J. Huus og Stud. ph. J. P. G. Johansen.

Rejsestipendiets Fond, opsamlet af ubenyttede Portioner af ovennævnte Universitetsstipendium og frugt-bargjort i Ringsted Sparekasse, beløb sig den 11te November 1869 til 199 Rdl. 39 Sk.

De videnskabelige Samlinger.

Skolens Samling af **Oldsager, Kunstgjenstande osv.** har iaar modtaget: 1) forskellige Flintflækker, paa-begyndte Flintkiler og Mejsler, samlede af Discipel C. Grauer paa den flade Strand udfor Lønnede Skov; 2) ved Hr. Voss paa Gunderslevholm det originale Gavebrev paa Pergament (dateret Sortebrødregord vdj Nestuid tridie dag Pasche Anno Domini MDLXXIIII), hvorved „Salig Herloff Trollis ephtherleffuerske, Forstanderske till Herloffs Holms frij Schole“ skjænker til de husarme i Nestved By 200, til nødtørftige Skolebørn i Nestved Skole 100 og til de arme i Nestved Hospital 100 Daler, „er in summa fire hundrede gode, gille och fuldgenge daler“. Dokumentet er egenhændig underskrevet af Birgitte Gøye, men Seglet er klippet fra.

Til **Naturaliesamlingen** og den **fysiske Samling** er i dette Skoleaar intet væsentligt anskaffet.

Bibliotheket er siden Juni Maaned f. A. forøget med følgende Bøger og literære Hjælpebidler; de med

† mærkede ere tilsendte Skolen fra Ministeriet; * betegner Gaver, der skyldes Privates Velvillie.

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. 1869 2—4.
1870 1.

† Aarsberetninger fra det kgl. Geheimearchiv. IV 4. 4to.

Aarsberetninger fra det store kgl. Bibliothek. Af C. Bruun.
4. 5.

Årskatalog för Svenska bokhandeln 1869.

Aischylos, Prometheus i Lænker. Overs. og oplyst af F.
L. Vibe. 1869.

Algreen-Ussing, F., Efterretninger om Kallundborg. 1869.
Annuaire des deux mondes. XIV (1866—67).

Anton, H. S., Studien zur lat. Gramm. und Stilistik. 1869.

Archiv, Historisk, udg. af J. H. Petersen og F. C. Gran-
zow. I 6—12. II 1—5.

Arentzen, K., Baggesen og Oehlschläger indtil 1802. 1870.

* Bang, J. P., Forklarende Bemærkninger til de 12 første
Sange af Homers Iliade. 1869.

Bech, H., Gunni Busck, et Levnetsløb. 1869.

Becker's Verdenshistorie, 17de Bind. Tyve Aars Historie af
E. Arnd. Oversat af N. Bache. 3. 4.

Bergman, C. W., Gustav den Tredie og hans Tid. Ovs. af
J. H. Halvorsen. I—II. 1859.

Bidrag til den oehlschlägerske Literaturs Historie. II.

Bidrag til Norges og Sveriges Historie 1812—16. Udg. af Y.
Nielsen. 1869.

Billeder af berømte danske Mænd og Kvinder. Texten af p.
I—III. 1867—69. 4to.

Birkedal, V., Den hellige Historie og Troen. I—II. 1869.

* Bock, C. E., Handbuch der Anatomie. 1—2. 1838.

Bondesen, N. W. T., Betragtninger over Jacobs Brev. 1870.

Brandes, G., Kritiker og Portraiter. 1—2.

Breve fra og til H. C. Ørsted. Udg. af M. Ørsted. 1—2.

Bruun, C., Fred. Rostgaards Liv og Levnet. 1—2.

Brøchner, H., Bidrag til Opfattelsen af Philosophiens histo-
riske Udvikling. 1869.

— Om det Religiøse i dets Enhed med det Hu-
mane. 1869.

† Buntzen, A., Chirurgien i Danmark i Midten af det forrige
Aarhundr. 1869. 4to. (Indbydskr. til Univers. Fest.)

Busch, J. F., Danske og slesvigske Prospekter. 7.

Ausgewählte Briefe von M. Tullius Cicero. Herausg. von
F. Hofmann. I. 1865.

Clement, C., Michelangelo, Leonardo, Raffael. Deutsch von
C. Clauss. 1870.

Conversationslexikon, Nordisk. Anden Udgave. 1—8.

Curtius, G., Grundzüge der griechischen Etymologie. 1869.

Daa, L. K., Om Nationaliteternes Udvikling. I. Krist. 1869.

* „Dagbladet“. Udg. af C. St. A. Bille. Novbr. 1863 — No-
vember 1864.

Dietrichson, L., Omrids af den norske Poesis Historie. II.

- Dietz, F., Etymol. Wörterbuch der Romanischen Sprachen. I. Digtning, Romantisk, fra Middelalderen. Udg. af C. J. Brandt. I. Edda, Den ældre. Paa Dansk ved F. Winkel Horn. 1869. Engelhardt, Chr., Fynske Mosefund. II. Vimose Fundet. 1869. 4to.
- Eyrbyggja saga. Herausg. von G. Vigfusson. 1864.
- Fagrskina. Ved A. P. Munch og Unger.
- Mynster Fischer, Grundtræk af Havets Geografi. 1870.
- Flinch, A., Minder fra Østerland. 1870.
- *Flora Danica. Illumineret Exemplar. 47de Hefte. Fol. (Gave fra Hans Majestæt Kongen).
- Folkevennen. Et Tidsskrift. XVIII 3—6. XIX 1. Kristiania.
- Forchhammer, J. G., Almeenfattelige Afhandlinger og Foredrag. Med Forf.'s Biographi ved F. Johnstrup. 1—5.
- †Forelæsninger og Øvelser ved Kbhavns Universitet og den polytechn. Lærestalt. 1869 1—2.
- For Ide og Virkelighed, et Tidsskrift. 1869 5—9. 1870 1—5.
- For Romantik og Historie. 1869 7—12. 1870 1—6.
- †Fortegnelse over de 209 Studerende, der i 1869 have tilendbragt Afgangsexamen ved Skolerne eller Adgangsexamen ved Universitetet.
- Fra alle Lande. Udg. af J. U. A. Holm og L. Zinck. 1869 6—12. 1870 1—6.
- Fra Nordslesvig. I—II. 1869.
- Fries, E., Botaniska utflygter. I—II. 1852—53.
- *„Fædrelandet“. Aargang 1869.
- Gosch, C. C. A., Populær Fremstilling af de vidensk. Grund-sætninger for Naturvidenskabens Studium. I.
- Grimm, J. u. W., Deutsches Wörterbuch. IV 2—3. V 9.
- Hammerich, F., Den kristne Kirkes Historie. II 1. 2.
- *Hansen, C., Tabeller og Hovedregningsopgaver. 1869.
- Hansen, Th., Græske Forhold belyste. II.
- †Heiberg, P. V., Bidrag til Læren om Stofskiftet. 1869.
- Helveg, L. N., Den danske Kirkes Historie til Reformatio-nen. 8. 9.
- *Hjemmet og Skolen. Meddelelser om Skolen paa Værne-damsvejen. Nr. 11. 1869.
- Holbech, J., Meddelelser om Stockholms Folkeskolevæsen. 1869.
- †Holm, E., Danmarks politiske Stilling under den franske Revolution. 1869. 4to. (Indbydskr. til Univers. Fest).
- †Holten, C. V., Om Virksomhedernes Omdannelse i Naturen. 1868. 4to. (Indbydskr. til Univers. Fest.)
- †Indbydelsesskrifter til Examina i de danske Skoler 1869, i Reykjavik 1868.
- †Indbydelsesskrifter til Examina i de svenske Skoler 1869.
- Jahrbücher für classische Philologie. Herausg. von A. Fleck-eisen. V Supplmbd. 3.
- , Neue, für Philologie und Pädagogik. 1869 5—12. 1870 1—3.
- †Jørgensen, S. M., Overjodider af Alkaloiderne. 1869.
- Af S. Kierkegaards Efterladte Papirer. 1833—43. Ved H. P. Barfod. 1869.

- Kinch, J., Ribe Bys Historie indtil Reformationen. 4. Kirketidende, Dansk. 1869 26—52. 1870 1—27.
- Kok, J., Danske Ordsprog og Talemåder fra Sønderjylland. 1870.
- Kristensen, E. T., Jydske Folkeminder, 1—3. Erindringer af Henrik Krøyers Liv 1821—38. 1870.
- la Cour, N. G., Tillæg til Lærebog i Gymnastik. Lectures françaises, morceaux des meilleurs prosateurs, par J. Pio. 1869.
- *Le Dran, H. F., Traité sur les playes d'armes à feu. 1737.
- *Lieutaud, J., Zergliederungskunst. Aus dem Fransös. uebersetzt. 1—2. 1782.
- *Lindemann, H. S., Die Lehre vom Menschen (Anthropologie). 1844.
- Linnstrøm, H., Svenskt boklexikon. Åren 1830—65. 5—8.
- †Liste over de Studerende, som i Aaret 1869 have taget den philosophiske Examen.
- Titi Livi Ab urbe condita libri. Erklaert von W. Weissenborn. IX. X. 1864—66.
- Lorenz, L., Forelæsninger over Naturlære. 1.
- Lübke, V., Kunsthistorien. Bearbejdet af J. Lange. 1—5.
- *Dr. M. Lutheri Colloquia oder Tischreden. Von M. A. Lauterbach zusammen getr., gemehret durch J. Aurifabern. 1593. Fol.
- Lyngby, K. J., Det nordiske Retskrivningsmøde i Stokholm Juli 1869.
- Læsebog, Tysk. Af H. G. Møller og P. S. Nyeborg. 1865.
- Læsestykker, Franske (udg. af Sick). 3die Hefte.
- Løkke, J., Beretning om det nordiske Retskrivningsmøde i Stockholm 1869.
- *Mahr, C. C., Beiträge zur theoret. u. pract. Medicin 1854.
- Marmier, X., Histoire de la Scandinavie.
— Lettres zur le Nord. 5me édit. 1857.
- Missionen i Nordpolarlandene. Efter det Tydske. 1869.
- Molières Lystspil, overs. af B. A. Kall. 5—17.
- Møller, C. F. C., Trigonometri til Skolebrug. 1870.
- Nielsen, O., Hist. Efterretninger om Malt Herred. 1.
- Nyholm, C. V., Grundtræk af Danmarks Statsforfatning og Statsforvaltning. 1869.
- Odhner, C. T., Lærebog i Sveriges, Norges och Danmarks historia. 1869.
- Oversigt over det kongelige danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger. 1868 5—6. 1869 2—4. 1870 1.
- Paludan-Müller, J., Evangelisk Præstegjerning. 1870.
- Peters første Brev, fortolket af A. C. Larsen. 1869.
- Peters andet Brev og Judas' Brev fort. af A. C. Larsen. 1870.
- Petermann, A., Geograph. Mittheilungen. 1869 6—12. 1870 1—5. 4to.
- †Petersen, J., Lungesvindotens og Tuberculosens Contagiositet. 1869.
- †Philipsen, H., Om Insufficiens af de indre Øiemuskler. 1868.
- Pio, L., Sagnet om Holger Danske. 1869.

- T. Macci Plauti Captiui. In usum schol. rec. J. L. Ussing. 1869.
- Plautus, Ausgewählte Komödien. Erkl. von J. Brix. 1—3. 1864—70.
- Ravn, J. T., Fremstilling af Krigsbegivenhederne paa Als fra 18. April til 1. Juli 1864. 1870.
- Regesta diplomatica historiæ Danicæ. II 6. 4to.
- Reinhardt, C. E. F., Det kjøbenhavnske Kommunitets Historie i kort Oversigt. 1869.
- Revue des deux mondes. 1869 Juli—Decbr. 1870 Jan.—Juni.
- Rom, N. C., Norske Bygningsskikke. Efter E. Sundt. 1869.
- Rosenberg, C., Vejviser gennem Nordens Historie. 1869.
- Rosengarten, A., Die Architektonischen Stylarten. 1869.
- Rostrup, E., Blomsterløse Planter. 1869.
- Rørdam, H., Kjøbenhavns Universitets Historie II, 1. (Tillæg dertil af Aktstykker og Breve. 2.)
- Sagaer, Oldnordiske, udg. i Oversættelse af det kgl. Nordiske Oldskriftselskab. 1—XII. 1826—37.
- Sagan af Gunnlaugi Ormstungu ok Skalld-Rafni. 1775. 4to.
- G. Sallusti Crispi De Catilinæ conjuratione. Erkl. von R. Dietsch. 1864.
- Samling af Adkomster, Indtægtsangivelser osv. for Ribe Domkapittel („Oldemoder“). Udg. af O. Nielsen. 1869.
- Samling af Love og Anordninger m. v. 1865—69. 6.
- Samlinger, Danske, for Historie og Topogr. osv. IV 4. V 1—3.
- Det norske Oldskriftselskabs-. XIII. XIV.
- til jydsk Historie og Topografi. II 4. III 1.
- W. Shakspeare's Dramatiske Værker, ovs. af E. L. Embcke. 17. 18.
- Sibbern, F. C., Om Poesie og Konsti Alm. 3die Deel. 1869.
- Sick, Memento. Bemærkninger til Brug ved Undervisningen i Fransk. 1870.
- † Statistiske Meddelelser, udg. af det stat. Bureau. 8de Bd.
- † Statistisk Tabelværk. Tredie Række. 12te—15de Bd. 4to.
- Stilling, H. C., Reise i Ægypten. Med Afb. 1869.
- † Sundby, T., Brunetto Latinos Levnet og Skrifter. 1869.
- Sverige. Uddrag og Oversættelser ved F. Bætzmann. 1869.
- Söderwall, K. F., Hufvudepokerna af Svenska språkets utbildning. 1870.
- Tacitus, Das Leben des Agricola. Von A. A. Draeger. 1869.
- Die Annalen. Schulausg. v. A. A. Draeger. 1869.
- Teuffel, W. S., Geschichte der Römischen Literatur. III 1.
- Thiele, J. M., Erindringer fra Bakkehuset. 1869.
- Thomé, O. W., Lehrbuch der Botanik. 1869.
- Thomsen, C., Det romerske stats- og privatliv i oldtiden. 1869.
- † Thomsen, V., den gotiske sprogklassens indflydelse på den finske. 1869.
- Thorsøe, A., Danmarks Hædersdage i det 19de Aarh. 1. 2. Tidsskrift, Botanisk, redig. af H. Kiærskou. III 2—4.
- Dansk, for Kirke- og Folkeliv. 1869 13—24. 1870 1—12.
- for Matematik. Anden Række. V 7—12. VI 1—3.

- Tidsskrift for Philologi og Pædagogik. VIII 3—4.
 — for Physik og Chemi. VIII 1—12. IX 1—5.
 — for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben.
 Fjerde Række. I 4—6. II 1—3.
 — Historisk. Fjerde Række. I 2. 3.
 — Nordisk, for politik osv. Juli 1869 — Juni 1870.
 (Tillægsblad 1869 4—6).
 — Nyt, for udenl. theol. Lit. 1869 2—4. 1870 1.
 — Pædagogisk, utg. af L. Aulin, H. Hult och E.
 Olbers. 1869 5—8. 1870 1—3.
 — Theologisk, for den evangelisk-lutherske Kirke i
 Norge. Ny Række. I 1—2.
- Tilbageblik ved det kgl. Landhusholdningsselskabs Hundred-
 aarsfest. 1869.
- Leonora Chr. Ulfeldts „Jammers-Minde“. Udg. af S. B.
 Smith. 1869.
- Vahl, J., Dansk Bogfortegnelse for Aarene 1859—68. 1.
- Wexels, W. A., Forklaring over det nye Testamentes Skrif-
 ter. I—IV. 1837—46 (68).
- Wiberg, C. F., De klassiska folkens förbindelse med Norden
 och inflytande paa dess civilisation. 2ra uppl. 1868. 4to.
- Dr. Zeuthen, Et Par Aar af mit Liv. 1869.

Af afdøde Prof. T. Beckers smukke biografiske
 Værk „Herluf Trolle og Birgitte Gøie“ uddeltes sidste
 Jul i Henhold til Bestemmelsen (se Indbydskr. for
 1868 S. 49) et Exemplar til hver af Disciplene i VIIB.

Disciplenes Morskabsbibliothek, der bestyres af Ad-
 junkt Damborg, er i Skoleaaret 1869—70 forøget
 eller delvis fornyet med 60—70 Bind.

Skolens Examina

agtes iaar afholdte i følgende Orden.

I. Den skriftlige Del.

AFGANGSPRØVEN.

AARSPRØVEN.

Onsdag den 22de Juni.

Kl.

Kl.

8—12 Dansk Udarbejdelse
I (bekjendt Stof).	8—12 VIIIB Dansk Udarbej-
delse I.
4—8 Arithmetisk Udarbej-
delse.	4—8 VIIIB Arithmetisk Ud-
arbejdelse.

Torsdag den 23de Juni.

8—12 Latinsk Stil.	8—12 VIIIB Latinsk Stil.
	8—11 V, IV, III Lat. Stil.
II Regning.
4—8 Geometrisk Udarbej-
delse.	3—7 VI Mathem. Udarb.
V Dansk Udarb.
3—6 II, I Lat. Stil.

Fredag den 24de Juni.

	8—12 VI, IV, II Dansk Ud-
arbejdelse.
	8—11 V Overs. fra Latin.
III Tydsk Stil.
	3—7 VIIIB Geom. Udarb.
	3—6 VI Overs. fra Latin.
	3—7 III, II, I Tegning.

Lørdag den 25de Juni.

Kl.	Kl.
8—12 Dansk Udarbejdelse II (fri Opgave).	8—12 VIIB Dansk Udarb. II. 8—11 VI Latinsk Stil. IV Mathem. Udarb. III, I Dansk Udarb.
4—8 Oversættelse fra Latin.	4—8 VIIB Overs. fra Latin. 3—6 V, III Math. Udarb. II Fransk Stil. I Regning.

II. Mundtlig Afgang- og Aarsprøve.

(Paa Grund af Vakancen i Lærerkredsen bortfalder ved Prøven iaar Geografi i V og IV, Historie i III Klasse).

Fredag den 8de Juli.

8 VI Græsk Andr. Lst.	4 IV Græsk Hoff.
8 V Mathematik Myl.	4 II Religion Boje.
9 III Geografi Ngd.	

Lørdag den 9de Juli.

8 V Fransk Boje.	4 VI Latin Andr.
9 VIIB Naturlære Myl.	4 IV Religion Dbg.
10 I Dansk Sch.	4 III Mathematik Leth.

Mandag den 11te Juli.

8 VI Naturhistorie Ngd.	3 V Græsk Andr.
9 II Fransk Dbg.	4 VIIB Arithmetik Myl.
10 I Latin Lst.	4 III Religion Boje.

Tirsdag den 12te Juli.

9 DIM Latin Lst.	4 DIM Geometri Myl.
9 VI Geografi Ngd.	4 V Nord. Mythol. Hoff.
9 IV Historie Boje.	

Onsdag den 13de Juli.

Kl.		Kl.	
9	DIM Naturlære Myl.	4	DIM Græsk Kls.
9	VIIIB Historie Andr.	4	III Tydsk Boje.
9	VI Fransk Dbg.	4	II Geografi Ngd.

Torsdag den 14de Juli.

8	V Naturhistorie Ngd.	4	DIM Historie Andr.
9	VI Religion Dbg.	4	VIIIB Latin Lst.
9	IV Matematik Leth.	5	I Religion Boje.

Fredag den 15de Juli.

Kl. 9	DIM Arithmetik Myl.
9	VI Tydsk Hoff.
9	III Naturhistorie Ngd.
Kl. 5½	Sang Hfm.

Lørdag den 16de Juli.

8	V Tydsk Hoff.	4	VIIIB Geometri Myl.
9	IV Fransk Boje.	4	II Latin Sch.
10	I Geografi Ngd.		

Mandag den 18de Juli.

8	V Religion Dbg.	4	IV Tydsk Andr.
9	VI Geometri Myl.	4	III Latin Sch.
9	II Historie Ngd.	6	DIM Hebraisk Ngd.

Tirsdag den 19de Juli.

9	VI Arithmetik Myl.	3	V Latin Kls.
9	II Dansk Boje.	5	I Naturhistorie Ngd.
12	VIIIB Hebraisk Ngd.		

Onsdag den 20de Juli.

Kl.	Kl.
9 IV Naturhistorie Ngd.	4 VIIB Græsk Kls.
9 III Dansk Dbg.	4 VI Historie Andr.

Torsdag den 21de Juli.

Kl. 8 V Historie Dbg.
8 I Historie Andr.
9 III Fransk Boje.
9 II Naturhistorie Ngd.
10 IV Latin Kls.

Fredagen den 22de Juli Kl. 4 Eftermiddag bekendtgjøres Udfaldet af Censuren for samtlige Klasser, hvorefter **Sommerferien** tager sin Begyndelse.

Tirsdag den 23de August Kl. 8 Aften maae Disciplene atter være samlede paa Herlufsholm. Onsdag den 24de til sædvanlig Tid begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

~~~~~

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes Disciplenes Forældre og Værger saavel som Enhver, der har Interesse for Skolen og dens Gjerning.

Chr. Listov.

